

ЛАУРА: *Мали предмети од стакла, то су углавном орнаменти! Највише има малих стаклених животиња, најмањих животињица на свету. Мајка их зове стаклена менаџерија! Ево је једна ако желиш да видиш! Ох ..., буди пажљив - ако дишеш, разбиће се! ..* („Стаклена менаџерија“, Тенеси Вилијамс, 1944.)

Када би од вас неко тражио да без пуно размишљања одговорите на питање ко је Славиша Петковић, вероватно би ваша прва асоцијација била да је то ваш продавац купуса на Цветковој пијаци или ваш касапин из Крњаче. Када бисте се добро напрегли, сетили бисте се да се ради о човеку који је у једном тренутку, барем на папиру, требало да води рачуна о 250.000 Срба. Наравно расељених из Метохије и са Косова.

Срби на Косову и у Метохији су одувек патили од подела. Уосталом као и сви Срби, само што је то на оваквом месту увек имало трагичне последице. Поделе су биле на: староседеоце и „дошљаке“, Херцеговце и Косовце, Црногорце и „ликоте“, комунисте и четнике, Национално веће централног и северног Косова... Једино време када није било подела међу Србима био је јун 1999, када су без обзира на то ко су, шта су и одакле су, постали предмет шиптарске одмазде, јер су за њих сви одреда били једно. Били су Срби.

Тог јуна, 250.000 Срба је спас за голе животе потражило у избегличкој реци, испоставиће се – без повратка. Да све буде много трагичније тих дана је протерана

готово целокупна српска интелигенција јужно од реке Ибар: све градско становништво, читав један универзитет, на хиљаде инжењера, економиста, лекара, учитеља. Преостали Срби су се нашли у шокантно трагичном положају. Осим драстичног кршења права на живот организованог од стране тадашњих званичника КФОР и УНМИК, уз ангажовање локалних шиптарских криминалаца, додатно је положај отежавао и недостатак, како се то данас модерно каже, људских ресурса (human resources), јер како је већ наведено, готово целокупна српска интелектуална елита (изузев клирика Епархије Рашко-призренске) јесте завршила у избегличкој колони.

Преостали Срби у којима су се пробудиле лидерске амбиције су неретко са подозрењем и одбојношћу гледали на избегле сународнике, који би исказивали жељу да се врате и укључе у политичко и друго артикулисање српских интереса. Они су по принципу: неком рат а неком брат, и: неком метак а неком иметак, непогрешиво препознали своју шансу. Њихове политичке амбиције су биле далеко изнад њихових капацитета, поготово ако се узму у обзир искуство, политичка и интелектуална поткованост шиптарских политичара тога времена, а што траје до данашњих дана. Ретки политичари са искуством преостали на Косову били су тада већ времешни, а сада покојни Душан Ристић, и председник Српског покрета отпора (СПОТ) Момчило Трајковић.

Почетком инкорпорације Срба у политички живот, тада већ очигледно „државе“ независне од Србије, могу се сматрати избори одржани под покровитељском УНМИК-а и тадашњег администратора Ханса Хекерупа, 17. новембра 2001. Тада се, да подсетимо, за изборе регистровало око 180 хиљада Срба бирача, а претпоставља се да се између 1/4 и 1/3 и није регистровало, јер се многи и нису слагали са учешћем на изборима, док се не врате својим кућама. Држава (председник СРЈ Коштуница, премијер Србије Ђинђић) и црква (патријарх Павле) су позвали Србе да изађу на изборе. Једини државни функционери који су се јавно томе успротивили су били већ поменути Момчило Трајковић и подпредседник ДСС Марко Јакшић. Обојица су то платили губитком државних функција већ 22. новембра. Платили су јер су желели да подсете да пројекат Велике Албаније не подразумева Србе, нити било какву мултиетничност.

Било како било, српска листа „Повратак“ је освојила преко 20 мандата, али то је мање важно. Много је важнија чињеница да су посланици са те листе на седнице парламента превожени врло необичним превозним средством – оклопним транспортером, јер им другачије нико није могао гарантовати безбедност. Чак ни та чињеница, није била довољна да се бојкотом и многим другим ненасилним средствима од стране тих посланика укаже на трагичан положај Срба на Косову, о коме је баш у то време европско јавно мњење егзалтирано брујало као о „заметнутом ембриону демократије, коју је Милошевић погазио“. Тај адут нико није никада потегао на прави начин.

Схвативши превару, наравно као и увек касно, Срби на наредне изборе 2004, пола године након мартовског погрома, излазе у броју који је на нивоу статистичке грешке (0,6%), али и то је било довољно да шиптарске власти машу пред очима света наводном мултиетничношћу. Подсетимо, тадашњи председник Тадић је Србе позвао да изађу, а премијер Коштуница је позвао на бојкот, као и СПЦ.

Обе ове изборне авантуре изнедриле су директно или индиректно оно што данас имамо у личностима у политичкој понуди Срба са Косова и на Косову за које се не може рећи да су политичари у правом смислу, јер ниво компетенција који им се дозвољава не подразумева доношење одлука, али су неспорно људи који су се нашли у косовским политичким водама. Они су у те воде упловили самодекларишући се као: лидери Срба са Косова, лидери „косовских Срба“ (који, по њима, ваљда у односу на Србе уопште поседују неке антрополошке особености), лидери уопште, лидери лидера, лидери над лидерима...

Методолошки бисмо их могли сврстати у три групе: прву групу чине они који су безрезервно *тамо*; другу, они који су били *тамо* а сада су *овамо*, или су *и тамо* и *овамо*; и трећу чине они са севера Косова који су безрезервно *овамо*

, али их упорно гурамо да буду *тамо*

.

Из прве групе, вероватно најреволуционарнији представник, био је јунак са почетка ове приче, Славиша Петковић. Вакуум српских гласова 2004, искористио је да постане министар у „влади“ ни мање ни више, него Рамуша Харадинаја и ни мање ни више него министар за повратак. Из његове биографије може се рећи да су интересантна два момента. Школска спрема овог министра је поприлично необична, јер у званичној биографији дотичнога, коју је објавила ОЕБС, пише да је „дипломирао у средњој правној школи у Урошевцу и у средњој економској школи у Приштини“. Знам за много случајева да је неко дипломирао на два факултета, али зашто неко дипломира два пута у средњој школи? Крај његове политичке биографије је такође занимљив. Ниме, оптужен је пред Окружним судом у Приштини за проневеру милионске своте новца, злоупотребу службеног положаја и за још штошта. Како ће се поступак завршити, то за ову нашу причу и није важно. Ионако је довољно тужна.

Из министарске фотеље, Срби ускочише и у фотељу подпредседника „влада“, и то ни мање ни више него Хашима Тачија, а кроз лик и дело извесног Слободана Петровића. Зашто „извесног“? Па зато што за њега нико никада није чуо, док српски корпус није десеткован 1999. Ретки срећници су га познавали само као портира у спортском центру „Боро и Рамиз“ . Нипошто се тада није могло наслутити да се ради о личности која ће једнога дана албанском председнику Бамиру Топију одати признање као политичару „великог калибра“ а Албанији као „фактору стабилности у региону и Косову“. Петровићу није сметало да као функционер Велике Албаније прима плату од државе Србије као запосленик спортског центра. Ово је разјарило и бившег министра одбране Шутановца, који је на свом друштвеном профилу објавио и следеће: "Потпредседник Тачијеве владе Слободан Петровић примао и плату из буџета Србије до августа јер је био портир у Спортском центру "Боро и Рамиз"! ПА ДОКЛЕ ВИШЕ!?" Интересантно је да сви они улазе у „владу“ и „институције“ Косова како би Србима било боље. А да ли им је боље?

Из невелике групе, али довољно штетне, издваја се и личност Бојана Стојановића, кога пријатељи од миља, чисто занатски, зову „Теслица“, а занат је златан. Елем, Теслица и не би био много интересантан да, након функције „незваничног дистрибутера“ није постао председник општине Грачаница. Па ни то не би било много интересантно, јер имамо ми и градоначелнике „буздоване“, када би општина Грачаница уопште постојала у правном систему ове земље. Не! Општина Грачаница је продукт тзв. „Ахтисаријевог плана“. За све нас који под утицајем медија заборављамо: Марти Ахтисари је добио задатак од СБ УН да направи план за праведно и мирно решење косовског питања. Он тај задатак није урадио јер папир који је поднео СБ УН није усвојен. Дакле тај „план“ не постоји!!! Ипак по том „плану“ основана је општина Грачаница чији је председник, Стојановић. Па ни то не би било интересантно, јер има у свету пуно уображених „Наполеона“ и „Мајкла Џексона“, па што се не би уобразила и нека „Ахтисаријева општина“, да се отоич уочи Видовдана у порти манастира Грачаница, уз раме патријарху није нашао и Теслица. Али не као обичан верник, већ као председник општине

Стаклена менаџерија из Ахтисариленда

Пише: Александар Б. Ђикић
петак, 17 август 2012 07:55

Грачаница, која се јавља као покровитељ, спонзор, видовданских свечаности! Дакле функционер Велике Албаније уз раме патријарху, и то као спонзор, признаћемо изазвао је велику конфузију међу окупљеним народом у манастирској порти.

Има у овој групи још „манекена“ попут разних: Рашића, Милетића, Вујичића... али да се не би наљутили ови из друге групе, овде морамо застати. А у другој групи (*тамо - `вамо*) има такође интересантних ликова:

Да не би неки српски а Тачијев министар замерио, истине ради морамо саопштити да је први министар (уз једног министра без портфеља – Тодоровића) у првој влади Косова, за чијег је мандатара онда од стране Михаела Штајнера одређен Бајрам Реџеџи (који је и дан данас *тамо*) био Горан Богдановић. За оне којима се ово име чини познатим, то је наш легендарни министар за Косово и Метохију, коме је партиципација и влади Косова 2002, само помогло да и у Београду буде министар, ни мање ни више него за Косово и Метохију, и то дуги низ година. Предуги, рекло би се. Колико ме сећање служи, посланичка српска група је уложила протест Штајнеру, јер за 5 посланика из те групе није било места у тзв „посланичком“ транспортеру, уочи седнице на којој се бирала „влада“. Да су имали већи транспортер, можда би још неко постао министар.

Од *тамо-`вамо* српских лидера, ту су још неки истакнути посланици са тадашње листе „Повратак“, на пример:

Ранђел Нојкић, непоколебиви војник партије. Без мрље са људске стране, али са трагикомичним политичким опредељењем. Наиме то је прави војник партије. Његов СПО може да лети и да рони, може да губи и да побеђује, али он је увек ту. Злобници кажу да он држи кључеве СПО, јер ће чак и након Даниног напуштања СПО он остати стамен, колико да закључа врата. За таквог војника, није спорно ни то што је његова странка изашла на мајске изборе (у Београду) заједно са странкама које експлицитно третирају

Косово као државу.

Трајковић др Радмила, некада 90-их у Приштини поносна Рада „радикалка“, данас бравурозно позиционирана између политичког ангажмана, НВО сектора, дипломатије, цркве, медија, Београда, Приштине.... Она непогрешиво плива иако су многи који су је желели достићи – потонули. То је Естер Влијамс наше политичке сцене. И не само наше, она плива где стигне. Она може бити посланик у Приштини, и партијски функционер у Београду, директор дома здравља у Грачаници... Е сад о којој Грачаници се ради, Теслициној или српској?

Ово двоје се пре свега у политичком деловању истичу стрелицама упућеним ка „северу“, као на пример: „Сматрам да је потребно и мислим да у том смислу не би имале проблем ни институције у Приштини, а ни међународна заједница, уколико би се на Косову расписали само парламентарни и председнички избори. Што се тиче локалних избора, сматрам да њих не треба расписивати јер управо локални избори су произвели проблеме који су се касније дешавали на северу.“ (Нојкић), или: "Доста је било мимикрије! Доста је било Дачићевих парола, док његови социјалисти подржавају одржавање референдума" (Трајковић).

На прелазу између ове и треће групе налази се Оливер Ивановић! С једне стране, неподељено је мишљење да је у периоду 1999-2000 био кључна фигура у борби за опстанак српског народа северно од реке Ибар. Уз то, био је то једини човек који је страним медијима и политичарима на сасвим пристојном енглеском језику, објашњавао српске ставове, што је и тада а и сада веома важно. Нико од тадашњих српских лидера, осим њега није умео ни чашу воде да затражи на енглеском, што је умногоме отежавало да се српски глас чује било где. Не узима му се за зло чињеница да је на изборима за косовски парламент 2001, постао потпредседник истог. Међутим, првом политичком грешком Ивановића може се сматрати његов излазак на изборе, као предводника Српске листе у октобру 2004, док је још био потпредседник СДП-а Небојше Човића, упркос Човићевом противљењу [\[1\]](#) . Његовим преласком у Београд, повремено излазе на

видело несугласице са политичарима са севера Косова. Они су некада више а некада мање изражени, што је кулминирало различитим погледима на одржавање референдума у четири општине на „северу“. Све у свему за његову каријеру се може рећи више позитивног, него негативног. А има и једног и другог.

И коначно, долазимо до треће групе, а то су политичари који живе и делују на северу Косова, или како се то често каже: у четири општине на северу. Из ове групе, нико се посебно не може издвојити, јер је политика коју воде сасвим јединствена, и нема алтернативу. Север Косова је срећом избегао егзодус који је задесио Србе јужно од реке Ибар. Ту се мање-више задржао сав предратни интелектуални потенцијал. Срећом (ако се то може назвати срећом, јер је то више инстинкт опстанка), они немају избора. Српски народ на „северу“ једноставно мора опстати, а то не може под притиском који долази из Приштине. То је сасвим јасно, и њихов политички циљ је више него дефинисан, а то је голи опстанак.

Они су се врло успешно позиционирали према међународним снагама а нарочито према „Приштини“, али проблеми су настајали последњих година након неких, њима неразумљивих тонова, који су долазили од стране државних званичника, а нарочито након упада специјалних снага „Приштине“ РОСУ, 25 Јула 2011. Руковођени инстинктом опстанка су се директно супротстављали врху државе, који је уместо да одлучно стане иза свог народа, у својој држави, а против Тачијеве оружане акције, млаком и врло конфузном политиком сваљивао кривицу на њих. Ова њихова истрајност би врло лако могла уродити плодом и одбрани српски народ, након од стране нових власти у Србији, све чешћег помињања резолуције СБ УН 1244, која је једно време била потпуно скрајена на маргине, готово предата заборава.

Ипак да све не би изгледало претерано идилично а самим тим и нетачно, и у овој групи се може наћи понеко „али“ што Србима срећу квари. Навешћемо само два примера, један из прошлости, а други из будућности. Први пример могу чинити Марко Јакшић и Милан Ивановић. Наиме ова два политичара се помињу у непрекинутом низу година од 1999. наовамо. И то помињу се као особе од којих нешто зависи. Боље речено, као особе које

се питају. Ако је то тако, онда стање на терену које нимало није добро, се може појавити као врло убедљив тужилац. За све ове године, на прсте једне руке се могу побројати привредни субјекти производног типа, који би преосталим Србима чинили будућност извеснијом, отворени или ревитализовани након 1999. на северу Косова. А не може се рећи да новца свих ових 13 година није било. Стање комуналног реда у урбаним срединама, закључно са катастрофалним стањем у водоснабдевању, такође може бити врло убедљив тужилац, и поново се не може рећи да новца за свих ових 13 година није било. И уопште, много тога на „северу“ има карактер стихијског, неосмишљеног, неорганизованог, а неко ко воли да се слика за ТВ и говори на митинзима, мора бити свестан да га народ, оправдано или не, повезује са неком одговорношћу, нарочито за лоше стање. Висока политика је интересантна ствар и треба се њоме бавити, но неко се може запитати: „Ма у реду је и Коминтерна, и Ватикан, и масони и НАТО, али зашто ми немамо воде“? Или, „зашто немамо пијацу, него се снабдевамо код Шиптара у Бошњачкој махали“, у којој трговина цвета? Или...

Пример из будућности, могао би врло лако бити актуелни градоначелник Косовске Митровице, Крстимир Пантић. Наиме ради се о човеку који је од прошлогодишњег напада РОСУ на север Косова, побрао неподељене симпатије не само у локалној средини, већ и много даље. Његово немирење са покушајем насилног стављања севера Косова под административно звоно „Приштине“ је постало на неки начин парадигма отпора Великој Албанији. Међутим у врло скорој будућности сав тај углед би лако могао пасти у воду, јер ће ускоро бити на озбиљном искушењу. Наиме, као функционер СНС Пантић ће се наћи у „небраном грожђу“. Нова влада којој је СНС мотор најављује да ће сви споразуми које је претходна влада склопила у Бриселу бити примењени, без обзира на њихову уставну утемељеност. Како ће се Пантић као функционер СНС понети? Ако послуша партијску централу по питању аутомобилских ознака на пример, он ће први морати да стане у ред за тзв. косоварско држављанство, како би узео бриселско-косовско-Боркове таблице. А ако то не учини, онда ће некако сопствени дигнитет сачувати, али шта ће бити са партијским? И како ће се у том случају врх СНС поставити према њему, а како народ према СНС?

Ето са каквим „људским ресурсима“ тренутно располажемо на Косову и у Метохији. Можда ће неко рећи да је овакав распоред српских политичких фигура добар, а неко да је лош. Али он је такав какав је.

Стаклена менажерија из Ахтисариленда

Пише: Александар Б. Ђикић
петак, 17 август 2012 07:55
